

ВІДГУК

офіційного опонента Власенка Дмитра Олександровича

на дисертацію Железняк Катерини Леонідівни

«Механізм формування стратегії просування транспортних послуг підприємств»
подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Процес ринкової трансформації економічних відносин в Україні привів до значного росту числа індивідуальних перевізників та малих підприємств автомобільного транспорту з перевезення вантажів, що викликало загострення конкурентної боротьби на ринку транспортних послуг. Щоб виграти в цій боротьбі автопідприємствам необхідно гнучко реагувати на зміни зовнішнього середовища, винаходити нові, більш ефективні шляхи просування транспортних послуг. У цих умовах особливого значення набуває обґрунтований вибір форм, методів та інструментів, які можуть бути застосовані в кожному конкретному випадку. Отже, необхідним є розробка ефективного механізму формування стратегій просування транспортних послуг для забезпечення прибутковості підприємств та його зростання.

З огляду на зазначене, актуальність запропонованого дисертаційного дослідження, яке вирішує важливу наукову проблему – розробку концептуальних засад, методичних положень і практичних рекомендацій щодо механізму формування стратегій просування транспортних послуг підприємств, які займаються перевезеннями вантажів з метою забезпечення найвищого попиту на транспортні послуги, – обумовлюється необхідністю подальшого розвитку теоретичних положень та науково-методичного підходу до механізму формування стратегій просування транспортних послуг з огляду на сучасний стан економічного розвитку держави.

Копія
17 09 2015

Дисертаційне дослідження відповідає тематиці наукових досліджень кафедри менеджменту Національного транспортного університету і виконано в рамках науково-дослідної теми «Теоретичні основи удосконалення системи управління підприємствами транспортного комплексу» (номер державної реєстрації 0114U006585). Відповідність напряму наукових досліджень дисертанта та використання їх результатів при розробленні зазначеної теми свідчить про актуальність, важливість та значущість питань, що вирішуються у дисертаційній роботі.

2. Ступінь обґрунтованості, достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій та їх новизна

Дисертаційне дослідження здобувача наукового ступеня містить ряд наукових положень, висновків та рекомендацій.

1. Достатньо обґрунтованим науковим здобутком дисертанта є методичні положення щодо механізму формування стратегії просування транспортних послуг підприємств, які полягають у розробці довгострокової бізнес-стратегії з урахуванням взаємодії показників «ціна-якість» (стор. 125-135) з метою стимулювання попиту споживачів на транспортні послуги, що ґрунтується на кількісній оцінці впливу ряду факторів на ціну та якість.

Застосування її в практиці підприємств, що займаються перевезеннями вантажів, дасть можливість підвищувати ефективність своєї діяльності.

2. Удосконалення методичних підходів до використання інструментарію матричного аналізу для виявлення взаємодії факторів, які впливають на просування транспортних послуг, що на відміну від існуючих підходів, ураховує кількісні оцінки впливу цих факторів. Висновки автора (п.1, 2 на стор.90) базуються на дослідженнях впливу різних факторів на формування ціни при внутрішніх і міжнародних перевезеннях (стор. 49-61) й можуть бути визнані як такі, що мають достатнє підтвердження.

3. Отримали подальшого розвитку методичні положення до визначення й систематизації факторів, які впливають на ціну та якість транспортної послуги та використовуються для впливу на попит при її просуванні (табл. 2.2 стор. 82-86), що має велике значення для практичного використання та подальших наукових досліджень при формуванні стратегій просування транспортної послуги й значно підвищує об'єктивність кількісної оцінки розглядуваних факторів.

4. Удосконалення концептуального підходу щодо методики використання взаємодії ціни та якості, що дозволяє використовувати взаємний вплив як ціни так і якості на формування попиту на транспортні послуги і на цій основі сформулювати стратегії просування послуг на ринку (стор. 121-124).

5. Розробка дисертантом економіко-математичної моделі процесу взаємодії ціни, якості та попиту для визначення прибутку в залежності від попиту, рівня якості та ціни (стор.106-109) дає можливості управлінському персоналу підприємств, що надають послуги по перевезенню вантажів автомобільним транспортом, використовувати найкраще співвідношення між ціною та якістю транспортних послуг. Це сприятиме підвищенню попиту споживачів на перевезення.

Достатньо обґрунтованою є методика визначення кількісної оцінки впливу факторів на ціну та якість при виборі стратегії просування транспортних послуг підприємств (стор. 127-134), яка передбачає застосування розробленого автором переліку факторів (табл. 2.2), що впливають на можливість використання ціни та якості для просування транспортних послуг, має достатнє теоретичне обґрунтування та була застосована в практичній діяльності.

Отже, розроблені автором наукові положення, висновки та рекомендації достатньою мірою обґрунтовані, базуються на узагальненні фактів, аналізі статистичних матеріалів і наукових джерел. Достовірність результатів дисертації підтверджується використанням сучасних методів наукових досліджень, апробацією теоретичних положень, науково-методичних підходів та результатів

практичних розрахунків на науково-практичних конференціях, упровадженням результатів дослідження в навчальний процес.

Сформульовані в дисертації положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими. Дисертаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням, у якому отримані нові науково-обґрунтовані результати, вирішена наукова задача. Варто відмітити практичну цінність отриманих результатів, оскільки здобувач доводить власні теоретичні та методичні розробки до рівня практичної реалізації. Теоретичні та методичні результати дослідження використані під час викладання навчальних дисциплін «Управління конкурентоспроможністю підприємства», «Стратегія підприємств» (довідка про впровадження від 15.05.2015 р.) на факультеті економіки, менеджменту і права Національного транспортного університету.

Під час виконання дисертаційної роботи використано сучасні методи наукових досліджень, опрацьовано значний обсяг статистичних даних. Теоретичні узагальнення, висновки й рекомендації, сформульовані Железняк К. Л., були апробовані та схвалені на 9 конференціях, три з яких міжнародні, та знайшли відображення в наукових працях, із яких 8 є одноосібними. Автором отримано два свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір «Методика кількісної оцінки факторів впливу на ціну та якість послуг на заданий період» № 60147 одноосібно та на «Алгоритм визначення стратегій підприємства» № 60148 отримано в співавторстві (додатки Л та М).

Вищевикладене дозволяє стверджувати, що дисертаційна робота Железняк К. Л. характеризується елементами наукової новизни, а наукові положення, висновки та рекомендації, що викладені у ній, є достатньо обґрунтованими й достовірними.

3. Значущість одержаних результатів для науки і практики

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що

запропоновані в дисертації методи можуть знайти застосування на автотранспортних і транспортно-експедиційних підприємствах. Положення дисертації можуть застосовуватись у науково-дослідній роботі та навчальному процесі під час викладення курсів з стратегічного управління, менеджменту та економіки підприємства, під час підготовки до видання підручників, навчальних посібників, методичних вказівок для студентів вищих навчальних закладів.

4. Повнота викладу результатів дослідження в опублікованих працях

За результатами дослідження здобувачем опубліковано 18 наукових праць, у тому числі 8 статей – у фахових виданнях та одна публікація в закордонному науковому виданні. 9 публікацій викладено у матеріалах наукових конференцій. Одна публікація виконана в співавторстві, особистий внесок автора в якій визначено на стор. 4 автореферату. Загальний обсяг складає 2,28 д. а., з яких 2,20 д. а. належить особисто автору.

Обсяг друкованих праць, видання, в яких вони викладені та їх кількість, відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

5. Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації

Викладення основних положень дисертації в тексті автореферату за структурою та змістом відповідає вимогам, що ставляться МОН України до автореферату. У його тексті стисло та послідовно викладено основні положення, зміст, результати й висновки проведеного К. Л. Железняк дисертаційного дослідження. Зміст автореферату та основні положення дисертації є ідентичними.

6. Дискусійні питання та зауваження відносно змісту й оформлення результатів дослідження

При загальній позитивній оцінці дисертаційного дослідження, необхідно

також вказати на окремі дискусійні питання та недоліки, зокрема такі.

1. У дисертації достатньо обґрунтовано теоретичні положення по використанню таких показників якості транспортної послуги як термін доставки вантажів та його збереженість для підвищення попиту замовників на транспортні послуги. На нашу думку, теоретичні обґрунтування слід доповнити рекомендаціями щодо практичного застосування цих положень у маркетинговій діяльності підприємства.

2. Дискусійним є припущення автора стосовно того, що для визначення закономірностей формування попиту на нову послугу можна провести дослідження закономірностей виникнення та формування попиту на сезонну послугу і, за аналогією, перенести ці закономірності на нову. Але попит на нову послугу виникає у зв'язку з виникненням та формуванням нових потреб (нова послуга задовольняє нові потреби), а попит на сезонну послугу знаходиться під впливом часової структури попиту (сезонність виробництва і сезонність споживання), отже таке перенесення не є доцільним.

3. На основі аналізу ціноутворення на перевезення вантажів між Україною та Польщею автором зроблено висновок про "зменшення ціни при зростанні дальності перевезень вантажів у міжнародному сполученні" (стор. 59 дисертації). На нашу думку, необхідно було б розширити сферу дослідження й використати статистичну інформацію стосовно руху вантажів з України в інші країни Європейського Союзу.

4. Некоректним є застосування виразу, що "більшість перевізників через засоби Інтернет-реклами, декларують тарифну систему цін" (на стор.49 дисертації), тому, що декларування цін - це дозвіл на підвищення вільних відпускних цін підприємств-монополістів, а тариф - це і є система ставок оплати за виробничі і невиробничі послуги тощо.

У цілому, зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження, його теоретичної та практичної значущості.

6. Загальний висновок

Оцінюючи дисертацію Железняк К. Л. «Механізм формування стратегії просування транспортних послуг підприємств» в цілому, слід зазначити, що вона є завершеним комплексним самостійно виконаним дослідженням, котре характеризується новизною та практичною значимістю. У ньому отримані науково обґрунтовані результати, що, в сукупності, слід кваліфікувати як нові розробки важливої проблеми, якою є удосконалення механізму формування стратегії просування послуг автотранспортних підприємств, що займаються перевезеннями вантажів. Результати дослідження відображені в основних наукових працях і авторефераті дисертанта, що дозволяє науковій громадськості отримати достатньо повне уявлення про їх зміст, а висновки і рекомендації вже знайшли своє практичне застосування.

Отже, викладені положення дозволяють зробити обґрунтований висновок стосовно відповідності виконаного дослідження вимогам, що висуваються до кандидатських дисертаційних робіт (пп. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24 липня 2013 року), а Железняк Катерина Леонідівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент,

завідувач кафедри економіки та управління,

Конотопського інституту

Сумського державного університету

кандидат економічних наук, доцент

Д. О. Власенко

*Згідно з постановою
Вченої ради Р.О. Конотопського
інституту
Д.О. Власенко*

Д.О. Власенко

